

ด่วนที่สุด
ที่ กบ ๐๐๒๓.ธ/ว ๕๙๐๐

ถึง ที่ว่าการอำเภอ ทุกอำเภอ และเทศบาลเมืองกระบี่

ด้วยจังหวัดกระบี่ได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า ปัจจุบันเริ่มเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตจากการทำนาข้าวทำให้ต่อซังข้าวและฟางข้าวมีปริมาณเพิ่มขึ้น เกษตรกรไม่สามารถที่จะกำจัดได้หมดบางส่วนใช้วิธีกำจัดต่อซังข้าวและฟางข้าวที่เหลืออยู่โดยการเผา ซึ่งทำให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นต้นเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน อีกทั้งยังทำให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน การเผาต่อซังข้าวและฟางข้าวลักษณะเหตุรำคาญเนื่องจากเป็นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น ความร้อน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

จังหวัดกระบี่พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) และลดภาวะโลกร้อน จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการรณรงค์ให้เกษตรกรงดการเผาต่อซังข้าวและฟางข้าว และส่งเสริมให้มีการนำต่อซังข้าวและฟางข้าวไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์ แปรรูปเป็นก้อนเชื้อเพลิงเพื่อจำหน่ายให้โรงงานผลิตเชื้อเพลิงทำเป็นอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน หรือสามารถที่จะนำไปผลิตเป็นของฝากให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการเผาต่อซังข้าวขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขัน อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถอดบทเรียนไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาการเผาต่อซังข้าวและฟางข้าว และหากในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีการเผาต่อซังข้าวและฟางข้าวเป็นบริเวณกว้าง จนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณสุขให้ดำเนินการประกาศให้พื้นที่นั้น เป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้จุดไฟเผาต่อซังข้าวหรือฟางข้าวหรือพืชไร่ต่างๆ และเผาป่า ทำให้เกิดเหตุรำคาญดังกล่าว และรายงานผลตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้จังหวัดกระบี่ทราบ ผ่านทางอีเมล dlakrabi2@gmail.com ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและดำเนินการด้วย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทร. ๐-๗๕๖๑-๑๘๙๙

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๑๐๗๙๕

คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ 14699

วันที่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๖๖

เรื่อง

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี

เลขที่ 7174

วันที่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๖๖

เรื่อง รณรงค์งดการเผาตอซังข้าวและฟางข้าวหลังฤดูเก็บเกี่ยว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๐๙๒๔ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แบบรายงานการประกาศพื้นที่เหตุรำคาญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เอกสารตอบทเรียนโครงการนวัตกรรม Zero Burn ฟุ้งสวย คลองใส ไร้ฝุ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑ ชุด
 ๓. วิดีโอแนะนำโครงการนวัตกรรม Zero Burn ฟุ้งสวย คลองใส ไร้ฝุ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้จุดไฟเผาตอซังข้าวหรือพืชไร่ต่าง ๆ และเผาป่า ทำให้เกิดเหตุรำคาญ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชี้แจง แนะนำ ทำความเข้าใจแก่ประชาชน ให้ตระหนักถึงสถานการณ์และอันตรายของฝุ่นละอองขนาดเล็ก ประกอบกับให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการเข้าระงับเหตุรำคาญที่เป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า ฝ้า หรือกรณีอื่น และให้ประกาศเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ เมื่อปรากฏเหตุรำคาญเกิดเป็นบริเวณกว้าง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันเริ่มเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตจากการทำนาข้าว ทำให้ตอซังข้าวและฟางข้าวมีปริมาณเพิ่มขึ้น เกษตรกรไม่สามารถที่จะกำจัดได้หมด บางส่วนใช้วิธีกำจัดตอซังข้าวและฟางข้าวที่เหลืออยู่โดยการเผา ซึ่งทำให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นต้นเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน อีกทั้งยังทำให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน การเผาตอซังข้าวและฟางข้าวเข้าลักษณะเหตุรำคาญ เนื่องจากเป็นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น ความร้อน ฝุ่น ละออง เขม่า ฝ้า ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) และลดภาวะโลกร้อนจึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. รณรงค์ให้เกษตรกรงดการเผาตอซังข้าวและฟางข้าว และส่งเสริมให้มีการนำตอซังข้าวและฟางข้าวไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์ แปรรูปเป็นก้อนเชื้อเพลิง เพื่อจำหน่ายให้โรงงานผลิตเชื้อเพลิงทำเป็นอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน หรือสามารถที่จะนำไปผลิตเป็นของฝากให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำตัวอย่างการแก้ไขปัญหาการเผาตอซังข้าวขององค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ทำการถอดบทเรียนไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาการเผาตอซังข้าวและฟางข้าว

/๒) กำชับ ...

๒. กำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่หากมีการเผาต่อขังข้าวและฟางข้าวในพื้นที่
เป็นบริเวณกว้าง จนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชน ให้ดำเนินการประกาศให้พื้นที่นั้น
เป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญตามแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้จุดไฟเผาต่อขังข้าวหรือฟางไร่ต่าง ๆ
และเผาป่า ทำให้เกิดเหตุรำคาญดังกล่าว โดยให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมประกาศ
และรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลด
สิ่งที่ส่งมาด้วยได้ทาง QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

โทร. ๐๒ ๒๕๑ ๕๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายวัชรพงษ์ ศุภเกษม โทรศัพท์ ๐๖๑ - ๔๐๒๗๑๑๑

ถอดบทเรียนโครงการนวัตกรรม Zero Burn ทุ่งสวย คลองใส ไร่ฝุ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. สภาพปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ มีประชากรประมาณ ๒,๗๒๓ คน ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ปลูกข้าวปีละ ๒ - ๓ รอบ บนพื้นที่ ๕,๐๔๕ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๔๓ ของพื้นที่ทั้งสิ้น (๑๑,๗๕๐ ไร่) ซึ่งจากพื้นที่ทำนาทั้งหมดนี้ จะก่อให้เกิดต่อซังข้าวหลังจากการเก็บเกี่ยวในแต่ละรอบการเพาะปลูกประมาณ ๒,๒๙๑,๒๕๐ กิโลกรัม (ข้าว ๑ ไร่ มีฟางข้าวและต่อซัง โดยเฉลี่ยประมาณปีละ ๖๕๐ กิโลกรัม) หลังฤดูเก็บเกี่ยวจะมีการเผาต่อซังข้าวเป็นจำนวนมากในพื้นที่ ซึ่งก่อให้เกิด Black carbon ถึง ๑๓๗.๕ กิโลกรัม (การเผาต่อซัง ฟางข้าว ในพื้นที่โล่ง ๑ กิโลกรัม จะมีอัตราการปล่อย Black carbon ผงฝุ่นเขม่าดำ หรือ จำนวน ๐.๐๖ กรัม ซึ่งจะประกอบด้วยฝุ่น PM๒.๕ ประมาณร้อยละ ๘๐) จากปริมาณฝุ่นขนาดเล็กที่เกิดขึ้นจากการเผาต่อซังข้าวมีปริมาณค่อนข้างมาก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ และเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๒. วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ได้ดำเนินโครงการนวัตกรรม Zero Burn ทุ่งสวย คลองใส ไร่ฝุ่น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการเผาต่อซังข้าว ลดฝุ่น PM2.5 ซึ่งการแก้ปัญหาเรื่องนี้ จะต้องใช้ความร่วมมือของภาคประชาชน เป็นการขับเคลื่อน ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้จะทำการอย่างไรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกเป็นสิ่งที่ดี แต่ในทางปฏิบัตินั้นเป็นไปได้ยากถ้าใช้เพียงแค่การรณรงค์หรือการบังคับใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียว เพราะถ้าประชาชนไม่รู้ถึงความเป็นเจ้าของและได้รับประโยชน์จากสิ่งนั้นความร่วมมือจะเกิดเพียงระยะสั้นเท่านั้น องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ จึงต้องสร้างแรงจูงใจ ประกอบกับการนำทฤษฎีการจัดการแบบผลประโยชน์ต่างตอบแทนมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการปลูกจิตสำนึก เพราะยุคปัจจุบันอะไรก็ตามที่สามารถสร้างรายได้หรือสร้างอาชีพได้นั้น จะสามารถขับเคลื่อนได้อย่างยั่งยืน โดยประชาชนจะได้รายได้จากการจำหน่ายฟางอัดก้อน ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ ได้จัดหาตลาดรองรับไว้ให้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCG) เป็นผู้รับซื้อ เพื่อนำไปใช้เป็นพลังงานชีวมวลแทนถ่านหิน สำหรับใช้ในอุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ ซึ่งเป็นหลักการที่สามารถทำให้ประชาชนมีรายได้จากการอันก้อนฟางขายและช่วยลดการเผา ลดฝุ่นละออง PM2.5 ได้อีกทางหนึ่ง และจะทำให้สามารถขับเคลื่อนโครงการได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๓. ขั้นตอนการดำเนินการ

๓.๑ ประชุมคณะทำงานและลงนามความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

๓.๒ ทำการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านขอความร่วมมือประชาชนในตำบล เรื่องการงดเผาต่อซังข้าว หลังการเก็บเกี่ยวโดยให้เปลี่ยนมาใช้ในการอัดฟางข้าว ขายให้กับบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCG) หรือบริษัทเอกชนอื่น ๆ ที่รับซื้อแทน โดยบอกกล่าวถึงโทษของการเผา และประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการลดการเผา

๓.๓ บังคับใช้กฎหมายจากเบาไปหาหนักสำหรับผู้ลักลอบเผาต่อซังข้าว เพราะถ้าไม่ดำเนินการมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด จะส่งผลให้ผู้ที่ให้ความร่วมมือรู้สึกถึงการถูกเอาเปรียบ เห็นว่าหน่วยงานรัฐไม่เอาจริง และหันกลับมาเผาเช่นเดิมเพราะสะดวกและง่ายกว่า

๓.๔ เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยว เกษตรกรจะมาลงทะเบียนแจ้งวันเก็บเกี่ยวและทางองค์การบริหารส่วนตำบลวางจระเข้จะบริหารตารางวันที่จะลงไปเก็บฟาง โดยปัจจุบันการแจ้งยังต้องมาแจ้งที่สำนักงาน โดยในอนาคตจะสามารถแจ้งทางออนไลน์ได้ ซึ่งทาง บริษัท สยาม คูโบต้า คอร์ปอเรชั่น จำกัด กำลังพัฒนาแอปพลิเคชันในการจัดการทั้งระบบของ ระบบระบุตำแหน่ง GPS ของแปลงนา ระบบแจ้งผลการดำเนินงานต่าง ๆ และการออกใบเสร็จในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยระบบสามารถรายงานสรุปผลในแต่ละเดือนได้อย่างละเอียด

๓.๕ การลงเก็บเกี่ยวฟางข้าว โดยเกิดการจ้างงานกลุ่มเกษตรกร หรือประชาชนที่ว่างงานทำหน้าที่ในการขับรถเก็บฟาง และขนฟาง โดยรถเก็บฟางนั้นได้รับการสนับสนุนจาก บริษัท สยาม คูโบต้า คอร์ปอเรชั่น จำกัด จำนวน ๒ คัน

๓.๖ นำฟางที่เก็บได้มาไว้ที่โรงเก็บฟางที่องค์การบริหารส่วนตำบลวางจระเข้ให้การสนับสนุน และนำฟางที่เก็บได้ทยอยไปส่งให้กับ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCG) เพื่อนำไปทำพลังงานชีวมวล หรือส่งให้กับบริษัทเอกชนที่รับซื้อฟางไปเลี้ยงสัตว์ แล้วแต่กรณี

๓.๗ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCG) นำก้อนฟางไปอัดเป็นแท่งขนาดเล็ก เพื่อทำเป็นพลังงานชีวมวลใช้ทดแทนถ่านหิน ลดภาวะโลกร้อน

๓.๘ เงินผลกำไรที่ได้จากการขายฟาง องค์การบริหารส่วนตำบลวางจระเข้ให้การสนับสนุนการบริหารจัดการโดยนำมาเป็นทุนการศึกษาให้กับเด็กนักเรียน โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลวางจระเข้ (เจ้าคุณเข็ด อุปลัมภ์) และเพื่อสาธารณประโยชน์อื่นๆตามสมควร

๓.๙ ติดตั้งเครื่องวัดค่าฝุ่น PM_{2.5} โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เพื่อใช้สำหรับแจ้งเตือนประชาชนเมื่อมีค่าฝุ่นที่มีผลต่อสุขภาพ รวมทั้งประชาชนสามารถเข้าดูคุณภาพอากาศของผ่านแอปพลิเคชันได้ เพื่อป้องกันตนเองกรณีมีค่าฝุ่นที่มีผลเสียต่อสุขภาพ

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๔.๑ ปัญหาด้านตารางวันการเก็บเกี่ยว เนื่องด้วยการเก็บเกี่ยวไม่พร้อมกันในแต่ละแปลงนา การเก็บเกี่ยวในระยะแปลงนาที่ไกลกันนั้นทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายในด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งถ้าเก็บเกี่ยวแปลงนาที่ไกลเคียงกันในโซนเดียวกันทั้งหมดก่อนก็จะประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากขึ้น แต่จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรที่ลงทะเบียนก่อนแต่ต้องรอการเก็บเกี่ยวจากแปลงนาที่ไกลเคียงและอยู่ในระยะโซนเดียวกัน ซึ่งต้องแก้ไขในขั้นตอนนี้ต่อไปโดยใช้แอปพลิเคชันประมวลผลการจองโดยมี GPS ระบุแปลงนา และคำนวณจัดลำดับคิวการเก็บเกี่ยวให้เหมาะสม

๔.๒ ปัญหาสภาพอากาศกรณีฝนตก ทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ จึงทำให้การดำเนินงานล่าช้าออกไป รวมถึงเมื่อเก็บเกี่ยวแล้ว สถานที่เก็บฟางไม่มีหลังคา เมื่อฝนตกทำให้ฟางข้าวเปียกและไม่สามารถขายให้กับบริษัทเอกชนซึ่งรับซื้อในราคาที่สูงกว่าเพื่อนำไปเลี้ยงสัตว์ได้ แต่ยังสามารถขายให้กับ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCG) เพื่อนำไปทำเป็นพลังงานเชื้อเพลิงชีวมวลได้ ซึ่งในอนาคตจะมีการทำหลังคาโรงเก็บขนาดใหญ่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลวางจระเข้มีแผนจะให้เป็นตลาดจำหน่ายฟางอัดก้อน

๕. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

- ๕.๑ ลดการเผาตอซังข้าว ที่เป็นแหล่งการเกิดฝุ่นละออง PM_{2.5} ในเขตพื้นที่ตำบลวางจระเข้
- ๕.๒ สร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้กับครัวเรือน
- ๕.๓ ชุมชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๕.๔ สังคมอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขไม่เกิดการทะเลาะเรื่องการเผาและเกิดควันไฟรบกวนประชาชนในตำบลเกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรและประชาชนเพื่อสร้างรายได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๕.๕ เกษตรกรและประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เสริมจากการรับจ้างขับรถเก็บฟางรับจ้างขนฟาง และการขายฟางของเกษตรกร หรือนำไปทำเป็นปุ๋ยหมัก ทำให้ประชาชนและเกษตรกรมีรายได้เสริมเพิ่มมากขึ้น

๕.๖ การงดการเผาตอซังข้าว ทำให้ไม่เกิดควันไฟรบกวนประชาชน ลดการเกิดฝุ่น PM_{2.5} ส่งผลให้บรรยากาศไร้มลพิษ ฟ้าดินไม่ถูกเผาทำลายทำให้ดินมีแร่ธาตุที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การนำฟางมาแปรรูปเป็นพลังงานเชื้อเพลิงชีวมวลซึ่งเป็นพลังงานสะอาด แทนการใช้ถ่านหิน ทำให้สามารถลดภาวะการเกิดโลกร้อนได้

รูปภาพประกอบการดำเนินโครงการนวัตกรรม Zero Burn ทุ่งสวย คลองใส ไร้ฝุ่น องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

